

BAŞARI YOLUNDA
GEMİLERİ
YAKMAK

Davut Can

Davut CAN

1973 yılında Mersin'de dünyaya geldi. İlk ve ortaöğrenimini Mersin'de tamamladı. Trakya Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Edebiyat Bölümünden mezun oldu. Yazar, Uzman Türk Edebiyatı Öğretmeni olarak görevine devam etmektedir.

Aldığı NLP kursları ile eğitim ve motivasyon alanında kendini geliştiren yazar, seminerler vererek yüzlerce insana ulaşmaktadır.

davut.can.33@hotmail.com

İÇİNDEKİLER

Ön Söz	9
Niçin “Başarı Yolunda Gemileri Yakmak”?	10
En Zor Matematik Sorusu	22
Muza Ulaşmak mı, Matematiği Öğrenmek mi?	23
Elmayı Vazodan Çıkmak Çok mu Zor?	25
Büyük Bir Kaya Parçası	25
Işığı Beyninde Yakmayan Hayatta da Yakamaz	27
Benim Kafam, Bu Taştan Daha mı Sert?	30
Sorular Çok Zordu	32
Kentucky Usulü Kızarmış Piliç	34
Durma, Yeniden Dene	36
Sabır	38
Siz Aslında Bir Kartalsınız, Hayata Yukarıdan Bakın!	40
Hayalimizdeki Başarıya İnanmak	43
Tura mı, Yazı mı?	45
Güç Kaynakları	46
Kendini Orada Görmek	51
Hayat Senin, Hayal Senin	55
Mercedes ve Bizim Temel	57
İnek Süt Vermez; İnekten Süt Alınır	58
Kredi Kartı Böyle Alınır	58
İzin Verirseniz, Bulaşık Yıkamak İstiyorum	58
Masasını Sildiği Müdürün Amiri	59

İşçilikten Mühendisliğe	60
Hayattan Umduğunu Değil, İsteddiğini Alırsın	63
Olaylara Bakış Açımız Nasıl?	66
Modelleme	70
O Geçerse Ben Daha Rahat Geçerim	71
Karda Yürümek	71
O Başarmışsa Sen de Başarabilirsin	74
A) Maddi Açıdan Ders Çalışmak	79
Hamal	96
Hedefi Görmeyen Başaramaz	104
Yıllar Sonrasını Net Göremiyoruz	106
Zamanı Nasıl Değerlendirmeliyiz?	117
Başkasının Büyük Taşı, Sizin Kumunuz Olmalıdır	122
Uyutuluyor muyuz?	123
Şimdiki Aklım Olsaydı!	127
Amacımız Paraysa, Ona Göre Çalışmalıyız	129
Bir Milyon Lira	130
Dünyanın En İyi Yüzücüsü Olmak İstemez misin?	134
Hayatımıza Boru Döşemek	137
Birinci Yolu Seçen Öğrenci	142
B) Ruhsal Açıdan Ders Çalışmak	144
Oyunumuzu Tamamlayalım	145
Baltamızın Ağzını Bilemeliyiz	147
Para, Para, Para mı?	149
C) Vatan-Millet Açısından Ders Çalışmak	151
Japonların Başarısı	159
Ölmeye Değer Bir Amacınız Var mı?	167
D) Manevi Açıdan Ders Çalışmak	168
Ben Daha Fazlasını Değil, 16 Bin Dolar İstiyorum!	174
İsmarlanan Öküz	189
Biri “Kahvaltı” İçin Diğeri “Ölmemek” İçin	189
Güçlü Olanlar da Kazanamayabilir	190
Gücümüzü Çevremiz Sınırlıyor	193
Çoban Ali	196

İlk Önce Beynindeki Olumsuz Duvarları Yık.....	198
Tonluk Fili Gramla Durdurmak.....	198
Konunun Uzmanı Hiçbir Şey Bilmiyorsa.....	200
Enerjini Gereken Yerde Toplayabiliyor musun?.....	201
Başka Açılardan Bakmak.....	203
Gençler Dikkat!.....	204
Sen de Ezberlersin.....	206
Ümidimizi Kaybetmeyeceğiz.....	207
Azim.....	209
Bir Saniye.....	215
Planı Beyninde Yapabilme.....	216
Sözü Yazılı Vermek.....	217
Dün Kaç Test Çözdün?.....	218
Büyük Taşlarımız Neler?.....	219
Zamanımız Erimeye Devam Ediyor.....	220
Hadi Bir Adım Atıverin.....	220
Hızla Yükselen, Hızla Alçalır.....	222
Fırtınalı Gecede Uyandırılmayı Sevmem.....	225
Sizin Gireceğiniz Sınav Çok Daha Önemli.....	232
86.400 Türk Lirası.....	235
Kum Taşımak.....	238
Ateş Olmalıyız.....	241
Har Vurup Harman Savurmak.....	245
İleriye Bakın! Yoksa.....	247
Birkaç Sene Sıkı Çalışmak Nedir Ki?.....	248
Biz ya Ali'yiz ya da Veli'yiz, Sonuçta İki de Biziz.....	249
Hadi Altınları Topla.....	252
En Kritik Zaman: Öğrencilik Yılları.....	254
Ord. Prof. Dr. Ali Fuat Başgil'den Gençlere Tavsiyeler.....	256
Üç Soru.....	258
Konsantre Olmak.....	262
Büyük İdeal, Küçüğü Unutturur.....	264
Sokak Lambasının Işığı Altında Ders Çalışmak.....	266
Niyetlerde Samimi Olmak, Konsantreyi Arttırır.....	269

İnsan Eşekten Utanır mı?	271
Tevekkülün Manası	273
Yılkı Atları	279
Dışından İyiymiş Gibi Görünür	280
Habibi Neccar	282
Titanik ve Challenger	282
İki Farklı Hayat	284
Psikolojik Durumun Gücü	284
Beyni Daha Verimlikullanma	285
Beyin Bilgiyi Nasıl Öğrenir?	286
Fotoğrafı Çek, Beyne Gönder	290
Kitaplar Ruhunu Besler, Ruhunuzu Aç Bırakmayın	291
Başkası İnek Diyebilir	292
Yüzmeyi Bilir misin?	293
Okumanın Faydaları	294
Çok Okuyan İslam Büyükleri	297
Televizyon-Kitap	299
Kitaplar Ahlakımızı Bozmasın	300
Eğitimde Sağlık	309
Sınav Kaygısı	310
Başarının Püf Noktaları	311
Her Şey Senin Elinde	321
Deniz Yıldızı Öyküsü	322
Bu Kitabı Niçin Yazdım?	323
Her Şey Seninle Başlar	324

ÖN SÖZ

Her şey, bundan 16 yıl önce, lise son sınıf öğrencilerimi rehberlik saatinde, ders çalışmaları için motive ederken bir öğrencimin, verdiğim misallerden etkilenip yumruğunu sert bir şekilde önündeki sıraya vurarak, “Kazanacağım lan” demesiyle başladı.

Öğrencimi kendinden geçirip sıraya vurmasını sağlayan cümleler, kitaplarda olmayan bana ait bir cümlelerdi. Dersten sonra kendi kendime “Davut, sınıftaki bir öğrenci, sözlerimden bu şekilde etkileniyorsa başkaları da etkilenebilir ve daha fazla ders çalışıp güzel fakülteler kazanabilir.” dedim ve bu duygu ve düşüncelerimi yazmaya başladım.

En yakınımdaykiler dahi “Davut Hoca, sen deli misin? Bu kadar ünlü yazarların bile kitapları okunmazken, senin kitaplarını kim okur ki?” dediler. Ben de “Evet, deliyim. Kitap delisiyim.” dedim. Bu şekilde cevap verince, “Delidir, ne yapsa yeridir.” sözü gereğince hiçbir şey diyemediler. Duygu düşüncelerimi kitap haline getirdikten sonra birçok yayınevine kitabımın basılması için müracaat ettim; fakat hiçbiri basmadı. En son “Hayat Yayınları” kitabımı inceledi ve “Kitabını basar Türkiye’ye dağıtırız. Kitabın raflarda üç ay kalır. Satılmazsa topar bin kitabı sana iade ederiz. Kabul ediyorsan basalım.” dediler. Bin kitabımın eve gelme riskini göze aldım ve antlaşmayı kabul ettim. Rabbime şükürler olsun ki üçüncü ayın sonunda üçüncü baskıya geçti.

Şu anda on dokuzuncu baskıya geldi. O zamandan beri birçok şey değişti ve kitabı bu baskıda güncelleme kararı aldım. Ekleme ve çıkarmalar yaparak yeniden istifadenize sunuyorum. Kitap boyunca bazı konulara öneminden dolayı fazla yer verdim. Umarım birbirine yakın cümleler de hoşunuza gidecek.

“Sık sık verilen aynı öğütten sıkılma; çünkü bir çiviye çakabilmek için defalarca vurmaya gerek var.” Hazreti Mevlana

NİÇİN

“BAŞARI YOLUNDA GEMİLERİ YAKMAK”?

Bir gün, fen bilgisi öğretmenliğini bitirip KPSS’yi üç yıl art arda kazanamayan değerli arkadaşım Fatih Akın ile sınav üzerine konuşurken “Tamam haklısın ama Türkiye’de her yıl 2500 aday arasından en az 25 tanesi öğretmen olabiliyor. Sen niçin olmuyorsun? Orada birinci olandan senin farkın ne?” diye sordüğümde; cevap olarak bana kitabın adını söyledi: “**Hocam, onlar gemileri yakanlar.**” Ben de dedim ki: “Sen niçin gemileri yakamıyorsun?” Sesini alçaltarak, bir şeyi yapma gücüne sahip olup da onu yapamamanın verdiği hüznle şöyle dedi: “**Kendimi o kadar zorlayamıyorum.**”

“Gemileri Yakmak” deyiminin nereden geldiğini birçoğumuz biliyoruz. Fakat bilip de uygulamadığımız birçok şey gibi hayatımızda gemileri hiç yakamıyoruz. Hiç düşündük mü kaç yerde gemilerimizi yakmamız gerekirken yakmadık? Bildiğimiz şu: **Gemiler**, büyük idealler uğruna yakılır. **Hayatımızda gemileri yakacak kadar büyük ideallerimiz oldu mu?**

İlk önce idealler olur, sonra gemiler yakılır. Gemiler yakıldığı anda, zafer kendiliğinden gelir. Demek ki en başta, uğruna gemileri yakacak bir idealimiz olması gerekir: Başarı yolunda ideal sahibi olmak... Eğitim yolunda ideal sahibi olmak... Sevgi, mutluluk ve diğer hallerde ideal sahibi olmak...

“Nasıl ideal sahibi olacağız?” diye sorarsanız, kitabın tamamını okuduğunuzda artık sizin de gemileri yakacak kadar bir ideale sahip olacağınıza inanıyorum.

Hayatında mecazi manada gemileri yakan Peygamberimiz (sav), eshab-ı kiram ve adını tarihin sayfalarına altın harflerle yazdıran daha pek çok insan, nasıl bir ideale sahiplerdi ki gemileri yakma pahasına kararlar aldılar? Gemileri gerçek manada yakan ilk şahıs Tarık bin Ziyad, nasıl bir ideale sahipti ki bunu yaptı?

Kölelikten komutanlığa yükselen Tarık bin Ziyad, 19 Temmuz 711’de, 12 bin kişilik ordusuyla İspanya’ya geçer. Askerlerini indirdikten sonra, bütün gemileri ateşe verip yaktırır. Bu arada İspanya Kralı Rodrik’in 100 bin kişilik ordusuyla üzerine geldiğinin haberini alır. Askerlerine şu tarihi sözleri söyler: “Arkanızda düşman gibi deniz, önünüzde deniz gibi düşman. Nereye kaçacaksınız? Vallahi sizin için ancak sadakat ve sabır kalmıştır. Düşmanın silahı, teçhizatı ve erzakı boldur. Sizin silah olarak ancak kılıçlarınız, erzak olarak da düşmanın elinden sahip olabileceğiniz vardır.”

Tarık Bin Ziyad, düşman asker sayısının kendi ordusundan sekiz kattan fazla olduğu bu savaşı, kesin bir zaferle kazanır. İspanya Sarayı’nın hazine dairesine girip, en büyük hazine sandığının üzerine ayağını koyar ve kendi kendine yüksek sesle şunları söyler: “Tarık, dün bir köleydin. Bugün, muzaffer bir kumandansın ve İspanya kralının hazineleri ayaklarının altında. Şunu asla unutma: Yarın öleceksin ve her şeyin hesabını tek tek vereceksin.”

Bu düşüncelerle, o topraklarda 800 yıl süren Endülüs Emevileri’nin temelini atar. Batılı tarihçilerin de dediği gibi Rönesans ve Reform’un fikir olarak temelinde Endülüs Emevileri’nden çevrilen kitaplar vardır.

Şimdi düşünelim: Gemiler yakılmasaydı, savaşı kazanabilirler miydi? “Büyük ihtimalle hayır.” dediğinizi duyar gibiyim. Gemiler yakılmasaydı; askerler ölümüne savaşmayıp, “Savaşı kaybettiğimiz anda gemilere binip memleketimize geri döneriz.” psikolojisiyle savaşacaklar, bütün güçlerini harcamayacaklardı. Ama geri dönme ihtimali olmayınca, ölümüne savaşarak kendilerinden kat kat üstün olan orduyu hezimeteye uğrattılar.

Peki, Tarık Bin Ziyad'a gemileri yaktıran düşünce neydi? Önemli olan bu sorunun cevabı. Tarık bin Ziyad ve diğer büyük komutanlar, şu hadis-i şerifi ruhlarına sindirmişlerdi: "Bir insanın hidayetine vesile olmak, güneşin üzerine doğup battığı her şeyden daha üstündür." (Eba Rafi) Yani bu dünyanın en zengin insanından bile kat kat daha zengin olacaksın demektir.

Bir işçi, alacağı yevmiye için akşama kadar çalışır. Belki de aldığı parayı harcamadan ölecek; nice insanların yıllarca emekli hayali ile çalışıp emekli olduğu günlerde bu âlemden gitmesi gibi... Ama insan bir kişinin hidayetine vesile olabilirse, dünyanın bütün yüzölçümünden çok daha büyüğüne sahip olabilecek. Bu uğurda şehit olursa, kul hakkı hariç bütün günahları affedilecek. Böyle düşünen bir insanın ufkunda bir devletin İslam dinine girme ihtimali varsa, bu komutan bu uğurda gemileri ateşe vermekte tereddüde düşer mi?

Bize Anadolu'nun kapılarını açan Alparslan, Malazgirt Savaşı'na gemileri yakarak girdi. Savaşı kazanacağından emindi. Akıncılar kendisine Romen Diyojen'in 200.000 kişilik ordusuyla üzerlerine doğru gelmekte olduğunu bildirirler. Alparslan da akıncılara şu cevabı verir: "Biz de onlara doğru 50.000 kişilik kuvvetle ilerliyoruz."

İki ordu karşılaşmadan, Alparslan geleneğe uyararak anlaşma çağrısı yapar. Diyojen "Ben atlarımı başkentiniz Rey şehrinde sulamadıkça hiçbir anlaşmaya imza atmayacağım." diyerek elçiyi gönderir. Elçinin haberi vermesi üzerine Alparslan, "Atları Rey şehrinde sulanır; fakat üzerlerinde bizler bulunuruz." diyerek Allah'a ve kendine olan güvenini ortaya koyar. En son Alparslan ordusuyla Cuma namazını kılar. Beyaz bir kıyafet giyer. Ordusuna veciz bir konuşma yapar; son söz olarak: "Eğer şehit olursam üzerimdeki beyaz kıyafet, benim kefenimdir." diyerek en ön safta savaşa girer ve kısa zamanda meydan muharebesini kazanır.

Ufukların Sultanı Fatih Sultan Mehmet, 21 yaşında ordusunu

yola çıkarırken, 70 yaşındaki veziri Çandarlı Halil Paşa: “Padişahım, sizden çok daha tecrübeli komutanlar İstanbul’u şimdiye kadar 28 defa muhasara ettiler, alamadılar. Ümmet-i Muhammed’in ordusunu boşuna kırdırmayın.” diye nasihat etmek ister. Bu sözler üzerine Fatih Sultan Mehmet, gemileri yakarak şu tarihi sözlerini söyler: “Lala, ya ben İstanbul’u alırım ya da İstanbul beni.” Bu sözle kararlı olduğunu ispatlamış, etrafındakiler de kendine tam güvenen komutana güvenmişlerdi.

Abdullah bin Revaha (ra) Mute Harbi’nde savaşırken mücahedenin en çetin anında, şeytan kulağına “Geride bağ-bahçen var. Bu kadar şiddetli savaşıma, öleceksin” diye fısıldar. O anda Abdullah bin Revaha, gemileri yakarcasına bir karar alır. Bunun üzerine “Bağ bahçemin hepsini fakirlere bağışladım. Nefsim, şimdi daha bana ne söyleyeceksin de beni savaşmaktan nasıl alıkoyacaksın?” der. Bu sözlerle kendisini dünyaya bağlayan gemileri yakar ve daha bir azimle savaşır, şehit olur.

Peygamberimiz (sav) bu olayı şöyle anlatır: “Abdullah bin Revaha’ya şeytan bu şekilde fısıldayınca kalbi meyletmeye başlamıştı, bu arada Cennet’teki köşkü de yan yatmaya başladı. O, kesin karar alarak savaşmaya devam edince köşkü yıkılmadı, eğri olarak kaldı. Siz de ileride görürsünüz.”

Kıbrıs Barış Harekâtı’ndan sonra bir Yunan albayı bizim bir komutanımıza şunları söyler: “Bizim Dimitri savaşa gelirken annesi ‘Oğlum! Geleceğin günü ipe çekiyorum.’ diyerek uğurladı. Bankadaki dolarına devlet dolar ekledi. Magosa’daki sevgiliyle vedalaşarak, arabasına atlayıp birliğinin bulunduğu şehre geldi. Arabasını şehirdeki garaja bıraktı ve birliğine teslim olup savaşa geldi. Böyle bir asker savaşabilir mi? Devamlı geride bıraktıklarını düşünen, onlarla ilgili gelecek hayalleri olan biri, ölümü göze alabilir mi? Oysa sizin Mehmetçik savaşa gelirken, annesi ona şunları söylüyor: ‘Git oğul git. Kalırsan gazi, ölürsen şehit. Bizi hiç düşünme git. Ben şehit annesi olmak isterim.’ Bu askeri dünyaya bağlayan geride hiç

malı mülkü de yok. Hatta geri dönerse çok zor bir hayat onu bekliyor. Biz askerlerimizi tanka bağlıyoruz kaçmasınlar diye. Sizinkiler ise düğüne gider gibi ölümün üzerine gidiyorlar. Bu şartlar altında hiçbir silah işe yaramıyor ve yeniliyoruz.”

Bizim askerlerimiz savaşa giderken gemileri yakılmış olarak gittiler ve kazandılar.

Bu örneklerden sonra gelin beraberce “Gemileri Yakma” düşüncesinin temelleri nasıl atılır? İnsan hangi bilgi ve düşüncelerden sonra bu kararı alır? Bunları okuyup, düşünceleri hayatımıza geçirmeye çalışalım. Unutmayalım! Uygulanmayan bilgi öğrenilmiş değildir. Bir doktor sigaranın sağlığa ne kadar zararlı olduğunu bilir ama yine de içer. Eğer doktor tam olarak bilseydi o sigarayı içmesi mümkün değildi. Aynı bunun gibi öğrendiğimiz her bilgi düşüncelerimizde bir çığır açmalı, o bilgiyi hayat yolumuzun bir basamağı olarak kullanmalıyız. Kullanmadığımız basamağı bir yük olarak taşımamalıyız.

Bir çiftçi düşünün: Hayatta tek varlığı beş dönüm meyve ağacı. Her yıl bu ağaçlara gözü gibi bakıyor. İlacını veriyor, suluyor, gübreliyor, dibini sürüyor... Meyve para ederse, elde ettiği üç-beş kuruşla hayatını normal yaşama standartlarının altında devam ettiriyor. Yılları bu şekilde fakirlik içinde geçip giderek bu dünyadan ayrılıyor. Fakat bu köylünün toprağının altında büyük bir hazine var. Bu hazineyi ortaya çıkarabilseydi, hayatı bir anda değişecekti. Haberi olmadığından bu dünyada maddi yönden sıkıntılar içerisinde yaşadı. Eğer haberi olsaydı, anında kazma küreği eline alıp durmadan çalışarak o hazineyi ortaya çıkarır ve daha rahat bir hayat yaşardı.

Ben bu konularda onlarca kitap okudum, okuduğum kaynaklara dayanarak size şunu net olarak söylüyorum: Deli olmayan, evinin yolunu bulabilen, her insanın içinde büyük bir cevher vardır; fakat insanların çoğunluğu tıpkı o çiftçinin, toprağının altında hazine olduğunu bilmediği gibi içlerindeki hazineyi keş-

fedemeden bu dünyadan ayrılıp gidiyor. Başarılı insanları incelediğimizde en başta şu özelliği görüyoruz: İçindeki cevherin farkına varıp “Ben bir altınım, mücevherim.” diyorlar. Altın nelerde kullanılıyorsa o alanlara, bölümlere gidip, kendilerine paha biçiyorlar. Dünyada bütün madenlerin gıpta ettiği yerlerde yaşıyorlar. Demirin veya bakırın yaşadığı, kullanıldığı yerler ile altının yaşadığı, kullanıldığı yerleri karşılaştırın.

Mevlana'nın sözü aslında bu durumu en iyi şekilde özetliyor: **“Her insan bir cevherdir, işlendiğinde mücevher olur.”** Ne güzel söylemiş Mevlana Hazretleri, her insan toprağın altında bir cevher olarak bekliyor. Bu cevher ortaya çıkarılıp işlendiği takdirde dünyanın en pahalı mücevherleri arasına girecektir. İnsan cevheri ile diğer cevherlerin arasında şu fark vardır: Diğer cevherleri insanlar arar bulur ve ondan istifade eder. İnsanın içindeki cevheri, sadece kendisi ortaya çıkarabilir. Çünkü bu cevherden başkası değil kendisi istifade edecektir. Bir başkası, kendisine faydası olmayacak cevheri, niçin ortaya çıkarsın ki! Dış etkenlerin bu cevheri bulup, ortaya çıkarması yüzdelik dilim olarak çok düşüktür. Anne ve baba biraz uğraşır ama çocuk istemedikten sonra ona bilgiyi vermesi mümkün değildir. Anne ve babanın görevi, çocuğa cevheri kendi elleriyle çıkarmasının yollarını göstermektir. Cevherin değerini anlatıp, çocuğu ikna etmektir. Unutmayın! Gül sevildiği için güzel kokmaz; güzel koktuğu için sevilir.

Şöyle sorular aklınıza gelebilir: “Peki biz içimizdeki cevherin farkına nasıl varabiliriz? Biz nasıl kendimizi altın görebiliriz? Biz nasıl gül oluruz?”

Bu soruların cevabına geçmeden önce Mesnevi'den bir kıssa anlatmak istiyorum: “Konya’da fakir bir adam rüya görür. Rüyasında, Bağdat’ta bir evin bahçesinde bulunan asmadan bir salkım üzüm yer. Uyandığında mana veremez; fakat aynı rüyayı arkası arkasına üç gün görünce “Bunda bir sır var, hikmet var.” diyerek yola koyulur. En son Bağdat’a gelir, o evi araya araya bulur. Kapıyı çalar.

Ev sahibine durumu anlatır. İzin verirse bahçede bulunan asmadan bir salkım üzüm yemek istediğini söyler. Ev sahibi “Demek sen, bir rüyanın peşine düşüp, üzüm yemek için ta Konya’dan Bağdat’a geldin, öyle mi? Ben üç günden beri rüyamda Konya’nın filan semtinin filan numaralı evinin bahçesinde büyük bir hazinenin olduğunu görüyorum; fakat rüyaya itibar edipte ta oralara gitmiyorum. Sen hangi mantıkla buralara geldin? Ne kadar saf adammışsın.” deyip üzümü ikram eder. Üzümü aceleyle yiyen kişi, hiç durmadan evine döner, bahçeyi kazar ve büyük hazineye sahip olur. Meğer Bağdat’taki kişinin rüyada gördüğü ev, kendi eviymiş.

Çoğumuz bu hikâyeyi duymamışızdır ama bu hikâyeyi romanına uyarlayan Paulo Coelho’nun “Simyacı”sını duymuşuzdur. Tıpkı Napolyon Bonapart’ı duyup da Napolyon’un “Akka’da ihtiyar bir Türk tarafından durdurulmasaydım. Bütün Doğu’yu ele geçirmişt看.” dediği o ihtiyar Türk’ü yani 91 yaşındaki Cezzar Ahmet Paşa’yı duymadığımız gibi. Yerliyi, bizden olanı, içimizi tanımayız; yabancıyı, dıştan olanı tanırız. Kendi içimize bakmazsak, bağrımızdaki cevherleri ortaya çıkarmamız mümkün mü?

Aslında bir şiiri, bir hikâyeyi yorumlamak doğru değildir; çünkü her okuyucu farklı yorumlar. Eğer sen yorumlarsan, diğerlerinin yorumunu etkilersin, daha güzel yorumların önünü kapatırsın. Bundan dolayı ben derslerde herkesin yorumunu alır; en son kendi yorumumu öğrencilerime aktarırım. Yukarıdaki hikâyeyi okurken içinizden az-çok verilmek istenen mesajları almışsınızdır.

Dikkat ederseniz, mükâfat olarak az (üzüm) gösterilen kişi, harekete geçip, nice zahmetlere katlandı. Yolculuğa çıkarken amacı üzüm yemek değildi. Amacı, üzümün arka planındaki sırta vakıf olmaktı. Bu yolculuğa katlandığı için o sır, hazine olarak ortaya çıktı. Bağdat’ta yaşayan ise, rüyada gösterilen büyük mükâfata inanmadı, o uğurda emek sarf etmedi. Daha çok onun hakkı görünen o büyük hazine; umut bağlayana, adım atana, yol çilesine katlanana verildi.

Yaklaşık bundan bin yıl önce (1069) Yusuf Has Hacıp'ın yazmış olduğu Kutadgu Bilig (Mutluluk Bilgisi) adlı kitap, Türk İslam dünyasının ilk edebi eseridir. Bu kitapta ilim ve bilgi üzerine çok fazla durulur. Bu konuyla ilgili şu misal, çok dikkatimi çekmişti: “Toprağın altındaki kaya parçası ile altın aynı değerde. Denizin altındaki inci ile kum da aynı değerde. Ancak güçlü kuvvetli bir kişi, toprağı kazarak altına ulaşırsa altın o zaman değerini bulur. Bir dalgıç, denize dalıp inciyi çıkartırsa o inci değerini bularak, padişahın tuğunda süs olur. **O altın ve inci, her insanda bulunan akıl nimetidir.**”

Yusuf Has Hacıp, bizlere şu mesajı veriyor: Her insanın özünde inci de var altın da var. Yeter ki çileye katlan, ter dök, çaba sarf et. Aklını iyi kullanırsan, bilgiyle kendini donatırsan altınlaşırsın, incileşirsin. Değerin kayaya göre kuma göre çok ama çok fazla artar.

“Toprağında zengin bir altın damarı olduğundan habersiz toprak sahibi gibi, insanlar da kendi kuvvetli taraflarını çok zaman bilmezler.” (Bernard Shaw)

Her insanda bir cevher vardır; yeter ki bunu ortaya çıkarabilecek azim, gayret ve hedef olsun. Her insanın toprağında, bir altın damarı vardır. Çok az insan, büyük gayretler gösterip bu damarı ortaya çıkarmaktadır. **Bu kitaptaki işaretleri takip edebilirsiniz, sizin o altın damarına ulaşacağınıza inanıyorum.**

Gençler! Her insan, başarılı olmak ister; fakat birçok insan, başarılı olmak için bedel ödemek istemez. Tıpkı şu öğrenci gibi: Okumayı çok isteyen; fakat bir türlü derslerinde başarılı olamayan bir öğrenci, hocasına “Niçin başarılı olamıyorum? Başarılı olmak için ne yapmam lazım?” diye sorar. Hocası da “Bana ağzı geniş bir kovayı temiz suyla doldur getir.” der. Öğrencisi de getirir. Hocası “Bu sudan eğıl de bir yudum iç.” der. Öğrencisi eğilip suyu içerken, hocası bir anda yerinden kalkıp öğrencinin başını suyun içine iyice sokar ve içinde tutar. Öğrenci nefes alamadığından çırpınmaya başlar. Üç-beş saniye çırpındıktan sonra hoca öğrencinin

başından elini çeker ve “Suyun içindeyken en çok ne istemiştin? O anda senin için olmazsa olmaz olan ne idi?” diye sorar.

Öğrencisi “Hocam beni öldürüyordunuz. Oksijen alamadığımdan boğulacaktım. O anda en büyük isteğim rahat bir şekilde oksijen alabilmektir.” der. Bunun üzerine hoca taşı gediğine koyarak şu cevabı verir: “Hayatta o anda oksijene kavuşmayı istediğin kadar ilim öğrenmeyi de istersen ilmi çok kolay öğrenirsin.”

“Ne kadar çok çalışacağınızı, ne kadar güçlü ve sağlıklı olduğunuz belirlemez; ne kadar istekli olduğunuz belirler. Hedefiniz ne kadar büyükse o kadar çok çalışırsınız. **Hedefsiz insan, kökleri kesilmiş ağaç gibidir; duyguları beslenemediği için yeşermez.**” Dr. Muhammed Bozdağ

Evet gençler, işte bu istek, ciddi bir istemektir. Buna paralel şunu da anlatırlar: Adamın biri, hocaya gelerek “Hocam hayatta en büyük isteğim, Peygamberimizi rüyada görmek fakat bir türlü göremiyorum.” der. Hoca da “Madem gerçekten görmek istiyorsun, tarif edeceğim şeyi yarın uygula. Ertesi sabah da yanıma gel.” der. Adam heyecanla “Tamam hocam.” der. Hoca “Yarın sabah-tan akşama kadar tuzlu yemekler yiyeceksin, kesinlikle su içmeyeceksin. Akşamleyin çok susuz olarak yatacaksın. Sabah yanıma gelip bana rüyada ne gördüğünü söyleyeceksin.” der.

Adam, Peygamberimizi göreceğini düşünüp sevinerek “Hocam, bu iş kolaymış.” der. Gerçekten ertesi gün, Peygamberimizi rüyada görmek hevesiyle akşama kadar tuzlu yiyecekler yer ve çok susamış bir halde gece yatağına yatar. Sabah kalktığında morali çok bozulur; çünkü rüyada Peygamberimizi görmemiştir. O moral bozukluğu ile sabah namazını kılmak için caminin yolunu tutar. Namazdan sonra hocaya tarifinin yanlış olduğunu, boşu boşuna susuz kaldığını söyler. Hoca da “Peki rüyada hiçbir şey görmedin mi?” der. Adam “Peygamberimiz hariç her şey gördüm. Her taraftan soğuk sular fişkıyordu. Buz gibi pınarlar, gözeler gördüm. Sabaha kadar doya doya su içtim ama Peygambe-